

Opravična št.:

U-I-217/16

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2019:U.I.217.16

Akt:

Odlok o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Bohinj (Uradni vestnik Občine Bohinj, št. 3/12), 5. čl.

Izrek:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 5. člena Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Bohinj (Uradni vestnik Občine Bohinj, št. 3/12), kolikor kategorizira javno pot "Cesta skozi Ravne" v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 633/0, 634/0, 635/0 in 639/0, vse k. o. Bohinjska Bistrica, se zavrže.

Evidenčni stavek:

Pobuda je prepozna, če ni vložena v enem letu od uveljavitve izpodbijanega predpisa, ki učinkuje neposredno, oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic.

Geslo:

1.4.10.6 - Ustavno sodstvo - Postopek - Vmesni postopki - Izločitev sodnika.

1.5.51.1.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrženje pobude.

1.4.51.6 - Ustavno sodstvo - Postopek - Procesne predpostavke (v vseh postopkih razen v postopku ustavne pritožbe) - Drugo.

Pravna podlaga:

Člen 25.3, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [U-I-217-16.pdf](#)

Polno besedilo:

U-I-217/16-15

24. 10. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Branka Mencingerja, Bohinjska Bistrica, ki ga zastopa Odvetniška družba Čeferin in partnerji, o. p., d. o. o., Grosuplje, na seji 24. oktobra 2019

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 5. člena Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Bohinj (Uradni vestnik Občine Bohinj, št. 3/12), kolikor kategorizira javno pot "Cesta skozi Ravne" v delu, ki poteka po zemljiščih parc. št. 633/0, 634/0, 635/0 in 639/0, vse k. o. Bohinjska Bistrica, se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pobudnik izpodbija 5. člen Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Bohinj (v nadaljevanju Odlok), kolikor kategorizira javno pot "Cesta skozi Ravne" v delu, ki poteka po njegovih zemljiščih parc. št. 633/0, 634/0, 635/0 in 639/0, vse k. o. Bohinjska Bistrica. Navaja, da Občina Bohinj (v nadaljevanju Občina) pred kategorizacijo predmetne javne poti z njim ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč, po katerih poteka ta pot, niti glede teh zemljišč ni predlagala izvedbe postopka razlastitve. Zato zatrjuje, da je Odlok v izpodbijanem delu v neskladju s 37. členom Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13 - SPZ), Zakonom o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 - popr. - ZUreP-1), drugim odstavkom 39. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 46/15 in 10/18 - v nadaljevanju ZCes-1) ter 33. in 69. členom Ustave. Ker naj Odlok ne bi vseboval podatkov o nepremičninah, na katere se nanašajo z njim kategorizirane javne poti oziroma njihovi odseki, naj bi bil Odlok tudi v neskladju z načelom jasnosti in pomenske določljivosti predpisov iz 2. člena Ustave. Pobudnik navaja še, da ga Občina o tem, da kategorizirana javna pot "Cesta skozi Ravne" poteka po njegovih zemljiščih, ni obvestila, in da je to

izvedel šele 7. 12. 2015, ko naj bi kot lastnik zemljišč parc. št. 633/0, 634/0, 635/0 in 639/0, vse k. o. Bohinjska Bistrica, prejel vabilo na mejno obravnavo, parcelacijo in označitev meje ceste, ki naj bi potekala tudi po teh njegovih zemljiščih.

2. Občina v odgovoru navaja, da je bil pobudnik o tem, da po delu njegovih zemljišč poteka kategorizirana javna pot, seznanjen že s prejemom potrdila o namenski rabi njegovih zemljišč, ki ga je Občina pobudniku izdala dne 22. 5. 2013 (v nadaljevanju Potrdilo), in iz nanj naslovljenega dopisa Občine z dne 12. 6. 2014. Na to naj bi Občina opozorila tudi v vlogi z dne 27. 1. 2017, s katero je odgovorila na tožbo, ki jo je pobudnik vložil zoper odločbo Geodetske uprave Republike Slovenije, izdano v postopku parcelacije pobudnikovih nepremičnin.^[1] Ker naj bi pobudnik vedel za potek kategorizirane javne poti po njegovih zemljiščih že pred datumom, na katerega se sklicuje v pobudi, Občina meni, da je pobuda vložena prepozno. Občina navaja še, da je s pobudnikom že večkrat želela sporazumno urediti pravnoformalni status občinske ceste v delu, ki poteka po njegovih zemljiščih, vendar naj bi pobudnik brez utemeljenega razloga to zavračal.

3. Pobudnik v odgovoru na stališče Občine vztraja, da je za kategorizacijo predmetne občinske javne poti izvedel šele 7. 12. 2015. Navaja, da mu je Občina dopis z dne 12. 6. 2014, na katerega se sklicuje v odgovoru na pobudo, poslala v zvezi z njegovo prošnjo za odkup dela nepremičnine parc. št. 1470/2, k. o. Bohinjska Bistrica, ki naj bi jo na Občino naslovil z namenom, da si za potrebe postopka za pridobitev dovoljenja za gradnjo gospodarskega objekta na enem od njegovih zemljišč zagotovi dostop z javne ceste. Iz tega dopisa naj ne bi izhajalo, da po pobudnikovih nepremičninah parc. št. 633/0, 634/0, 635/0 in 639/0, vse k. o. Bohinjska Bistrica, poteka kategorizirana občinska javna pot. V njem naj bi bilo le pavšalno omenjeno, da del kategorizirane javne poti poteka po njegovih zemljiščih. Ker naj Odlok ne bi določal, po katerih nepremičninah v zasebni lasti potekajo posamezni odseki kategoriziranih javnih poti, naj bi bilo ta zapis v navedenem dopisu Občine mogoče razumeti le tako, da se nanaša na možnost kategorizacije dela poti, ki poteka po nepremičnini parc. št. 1470/2, k. o. Bohinjska Bistrica, ki je v lasti Občine in meji na pobudnikovi nepremičnini parc. št. 637/0 in 639/0, obe k. o. Bohinjska Bistrica. Tudi sklicevanje Občine na Potrdilo naj bi bilo neutemeljeno, saj naj bi si pobudnik pomanjkljiv in nedoločen podatek v tej listini, da po zemljiščih parc. št. 635/0 in 639/0, obe k. o. Bohinjska Bistrica, poteka občinska cesta, lahko razlagal le na način, da se nanaša na nepremičnino parc. št. 1470/2, k. o. Bohinjska Bistrica, ki meji na navedeni pobudnikovi zemljišči. Zato naj se tudi na podlagi Potrdila ne bi mogel seznaniti s tem, da po njegovih zemljiščih poteka predmetna kategorizirana javna pot.

B.

4. Po tretjem odstavku 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) lahko pobudnik vloži pobudo, kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravice, pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic.

5. Zakonodajalec je v tretjem odstavku 24. člena ZUstS rok za vložitev pobude zoper podzakonske predpise in akte, izdane za izvrševanje javnih pooblastil, kadar ti neposredno posegajo v pravice, pravne interese oziroma pravni položaj pobudnika, določil tako, da ga je vezal na čas enega leta po uveljavitvi predpisa (t. i. objektivni rok) oziroma na čas enega leta po tem, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (t. i. subjektivni rok). Iz navedenega izhaja, da je za presojo pravočasnosti vložitve pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisa prvenstveno upošteven zakonsko določen objektivni rok, kar je razumljivo, saj se predpisi objavljajo v uradnih glasilih, objava pa je namenjena prav temu, da se vsi, ki jih predpis zadeva, z njim lahko seznanijo pred njegovo uveljavitvijo. To, da zakonodajalec dopušča tudi subjektivni rok, glede na navedeno ne more pomeniti zanikanja objektivnega roka. Pomeni le to, da nekatere škodljive posledice lahko nastanejo že s samo uveljavitvijo predpisa, nekatere škodljive posledice pa so že po svoji naravi takšne, da lahko nastanejo šele z njegovim izvrševanjem. V slednjih primerih bi vezanost zgolj na objektivni rok pomenila prehudo omejitev in zato zakon dopušča tudi subjektivni rok, ki je vezan na to, kdaj je posameznik izvedel za nastanek škodljivih posledic. Ker je ta trenutek po naravi stvari odvisen od subjektivnih okoliščin na strani pobudnika, je pomembno, da ta izčrpno in prepričljivo utemelji trditev o tem, kdaj je izvedel za nastanek škodljivih posledic, ter pri tem navede tudi vsa dejstva in okoliščine, na podlagi katerih je mogoče njegovo trditev preveriti in oceniti. Dokazno breme o obstoju teh

dejstev in okoliščin je torej v tem primeru v celoti na strani pobudnika, presoja Ustavnega sodišča pa je odvisna zlasti od prepričljivosti pobudnikove utemeljitve.[2]

6. Izpodbijani Odlok je začel veljati 26. 5. 2012.[3] Da bi se lahko pobudnik, ki je pobudo vložil 6. 12. 2016, uspešno skliceval na subjektivni rok, bi glede na navedeno v prejšnji točki obrazložitve moral dokazati, da je za nastanek škodljivih posledic na podlagi izpodbijanega Odloka lahko izvedel šele določen čas po njegovi uveljavitvi in prepričljivo utemeljiti, zakaj ta čas ni mogel segati v okvir enega leta od uveljavitve izpodbijanega predpisa. Po presoji Ustavnega sodišča pobudnik z zatrjevanjem, da je za nastanek škodljivih posledic na podlagi izpodbijanega 5. člena Odloka oziroma za to, da z njim kategorizirana javna pot "Cesta skozi Ravne" poteka po njegovih zemljiščih, izvedel šele 7. 12. 2015, ko naj bi prejel vabilo na mejno obravnavo, ni zadostil zahtevam, ki zanj izhajajo iz prejšnje točke obrazložitve.

7. Javna pot "Cesta skozi Ravne" je kategorizirana od uveljavitve izpodbijanega Odloka, pred tem pa je to javno pot kategoriziral tudi Odlok o kategorizaciji občinskih cest v Občini Bohinj (Uradni vestnik Občine Bohinj, št. 2/98). Iz Potrdila,[4] ki ga je Občina priložila odgovoru na pobudo, je razvidno, da se v njem navedeni podatki nanašajo na zemljiške parcele št. 633/0, 634/0, 635/0 in 639/0, vse k. o. Bohinjska Bistrica, ki so po podatkih zemljiške knjige v lasti pobudnika. V 1. točki Potrdila, ki vsebuje podatke o zemljiških parcelah oziroma objektih, ki so predmet pravnega prometa, je med drugim navedeno: "po zemljišču poteka občinska cesta (velja za parc. št. 635, 639)". Tega zapisa ni mogoče šteti za pomanjklivega in nedoločnega, kot trdi pobudnik, saj jasno in določno opredeljuje zemljišči, na kateri se nanaša, ter hkrati vsebuje tudi izrecno navedbo, da po teh zemljiščih poteka občinska cesta. Zato pobudnik ne more uspeti s sklicevanjem, da bi se lahko ta podatek nanašal le na drugo zemljišče, ki je v lasti Občine in ki v Potrdilu niti ni omenjeno. Poleg tega je v drugi alineji 4. točke Potrdila, ki vsebuje podatke o območjih varovanj in omejitev, med drugim navedeno tudi: "varovalni pas občinske ceste (velja za vse parc. št.)".[5] Glede na njegovo vsebino se ta podatek nanaša na vsa zemljišča, ki so predmet Potrdila. Zato bi pobudnik, če bi ravnal s pričakovano skrbnostjo lastnika nepremičnin, na podlagi tega podatka že ob izdaji Potrdila lahko izvedel, da po njegovih zemljiščih poteka kategorizirana javna pot. To, da je zanj v Potrdilu uporabljena besedna zveza "občinska cesta" in ne "kategorizirana javna pot", na drugačno oceno ne more vplivati.

8. Ker glede na navedeno pobudnik ni dokazal, da je za nastanek škodljivih posledic na podlagi izpodbijanega 5. člena Odloka lahko izvedel šele na dan, na katerega se sklicuje v pobudi, ni izpolnjena procesna predpostavka pravočasne vložitve pobude iz tretjega odstavka 24. člena ZUstS. Zato je Ustavno sodišče pobudo zavrglo.

C.

9. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju v tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je sklep sprejelo s petimi glasovi proti trem. Proti so glasovali sodnica in sodnika Accetto, Jadek Pensa in Knez.

[1] Navedene listine Občina prilaga odgovoru na pobudo.

[2] Glej 5. točko obrazložitve sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-267/10 z dne 15. 11. 2012 (Uradni list RS, št. 90/12).

[3] Odlok, ki je bil objavljen v Uradnem vestniku Občine Bohinj 11. 5. 2012, je skladno s 7. členom Odloka začel veljati petnajsti dan po objavi.

[4] Tretji odstavek 105. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 108/09, 57/12 in 109/12 - ZPNačrt), ki je veljal v času izdaje Potrdila, je določal, da ima potrdilo o namenski rabi zemljišča naravo potrdila iz uradne evidence, ki se izda skladno s predpisi o upravnem postopku. Enako določbo vsebuje tudi 260. člen Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17 - ZUreP-2). Potrdilo o namenski rabi zemljišča skladno s prvim odstavkom 169. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13 - ZUP) velja za javno listino.

[5] Varovalni pas je prostor ob javni cesti, v katerem je raba prostora omejena (76. točka prvega odstavka 2. člena ZCest-1). Skladno s četrnim odstavkom 97. člena ZCest-1 se varovalni pas ob občinski cesti meri od zunanega roba cestnega sveta v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče. Varovalni pas znaša pri lokalnih cestah največ 10 metrov, pri javnih poteh največ 5 metrov, pri občinskih kolesarskih poteh pa največ 2 metra.

Vrsta zadeve:

ocena ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov

Vrsta akta:

občinski predpis

Vlagatelj:

Branko Mencinger, Bohinjska Bistrica

Datum vloge:

7. 12. 2016

Datum odločitve:

24. 10. 2019

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

zavrženje

Objava:

Dokument:

US32077